

Tinc por; el matalàs m'han tret
on m'amagava a la nit
després de comptar el paquet
dels diners que he aconseguit
explotant el partidet.

Perderem? Ells guanyaran?
Gori-gori, ens faran fer?
Déu meu! Potser passaran!
Destruint el meu quefer,
que ja l'estan esbotzant.

Jo no he fet cap mal, Senyor;
sols he paquejat de dia,
doncs de nit, en la foscor,
el llampec massa es veuria
i em dirien: «Sou traïdor!»

Jo de feixista no ho sóc,
però tampoc sóc lleial;
sóc d'aquells que poc a poc,
ara un duro, ara un ral...
el cas és no apagar el foc.

Voldria que els generals
guanyessin sense tributs,
o bé que els bons liberals
perdonessin els venguts,
doncs cal respectar els cabals.

Jo he donat per a l'obrer
cinc cèntims cada mesada.
Que ells són pobres? Què hi puc fer!
Doncs amb deu de cansalada
i cinc de pa, fan paper.

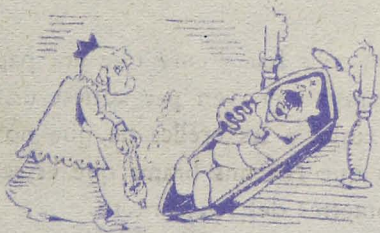
Em sento a la gola el fred;
tinc molta por dels fusells;
em canto el gori-goded,
doncs no respecten els vells
que tenim el cor desfet.

Al cementiri hi ha un gran terrabastall; cops de mall
ressonen en les tombes; són una colla de descarnats que
despertem els companys que jeuen el somni etern.

—Via fora! Deixeu les cases buides, que vénen molts
cadàvers nous i no saben on ficar-los.

Els esquelets s'alcen mandrosament i s'estiren fins fer
cruixir els ossos. I surten esverats, sense saber ben bé el
que passava. L'un surt sense el cap, i ha de tornar a cer-
car-lo; l'altre surt amb els braços passats dins la reixa de
les costelles; un esquelet gegant, equivocadament, s'ha en-
ganxat les cames d'un liliput... A la fi han sortit tots els
que quedaven sencers i s'han reunit en assemblea magna.

—Companys! La major part de nosaltres deixarem la
vida damunt del llit: d'una infecció a les tripes de resultes
d'un gran tec que férem donar-nos, o d'uns pulmons gasfats
de tant gaudir de l'amor, o d'una podridura de disfrutar
tant de tot, o d'altres plaers que perjudicaren la nostra vida.
Clar que hi ha algú mort per accident. Algú ha mort atropel-
lat per un tramvia: era que els seus ulls es distreien
amb unes cuixes i unes anques que marejaven en passar;
altres us estimbàreu amb un cotxe, degut a que conduïeu
amb una mossa al costat que us féu venir l'espasme en un
revolt de la carretera; altres perquè un marit ultratjat us
va tirar pel balcó en sorprendre-us *in fraganti*... Doncs,
companys d'*ultratumba*, lògic és que deixem el nostre lloc
als qui moren avui per un ideal en plena joventut, sense
altre plaer que pel bé dels altres.

Octubre, 1936

ADAGIS POPULARS

Treure's el mort de sobre.

ROYO VILANOVA

Es un mort de gana. Un catedràtic que per assolir un xic
de popularitat es dedicà a renegar de l'Estatut de Catalunya
i dels catalans. Després per conquistar-nos vingué ací a Bar-
celona i ens digué que es passava dues hores llegint diaris
catalans; el que no ens digué però fou si els entenia...

Es féu feixista i morí d'angúnia i de ràbia en saber que
les columnes que anaven a conquistar Saragossa eren catalanes
i portaven la bandera barrada al davant.